Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Țonov Irina.
Dosarul nr. 2a-564/25 (2-24022253-02-2a-10022025)

D E C I Z I E

25 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Balmuș Ștefan acționînd în interesele SRL „Indola",împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Indola", prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan împotriva Sîrbu Mihai cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 23 februarie 2024, SRL „Indola" a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîrbu Mihai cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 12 mai 2020, a încheiat cu Sîrbu Mihai, contractul de locațiune a utilajului indicat în actul de primire-predare, ce constituie 30 m.p., la prețul de 0,80 lei, conform pct. 22 din contract.

Relevă că în baza solicitării verbale, prin intermediul lui Ursachi Petru a mai luat în folosință șcheli metalice, conform datelor scrise pe copia buletinului de identitate a lui Ursachi Petru. Cantitatea totală de schele luate în folosință temporară cuplată, o constituie 40 m.p.

Notează că urmare a refuzului de a realiza integral obligațiile contractuale de către pârâtul Sîrbu Mihai, de a restitui bunurile și de a achita datoria creată, prejudiciul estimat la 7 mai 2021 de către reclamant a fost valorificat în sumă de 10 464 lei cu titlu de datorie la plata locațiunii pentru perioada 12 mai 2020 -7 mai

2021 și sine costul bunurilor transmise în locațiune nerestituite până în prezent în sumă de 5 000 lei. Din motive necunoscute pârâtul nu și-a executat obligațiunile și respectiv suma datorată nu a fost achitată până în prezent.

Explică că, datoria la plata locațiunii pentru perioada 07.05.2021-12.02.2024 s-a majorat cu suma de 26 880 lei.

Relatează că urmare a neexecutării obligațiilor de achitare a datoriei de către pârât, pentru suma datorată de 15 464 lei, penalitatea pentru 180 de zile este de 13 917, 60 lei, care solicită a fi încasată de la pârât. Iar, dobânda de întârziere calculată în temeiul art. 942 din Codul civil, pentru neachitarea datoriei în sumă de 15 464 lei în perioada 07.05.2021-01.02.2024 constituie suma de 4 284,84 lei. Astfel, se atestă la data înaintării acțiunii prejudiciul material constituie suma de 14 079,36 lei.

Reclamanta a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiunilor de achitare a datoriei în sumă de 15 464 lei, stabilită la 12 mai 2020 până la 7 mai 2021, unde suma în mărime de 10 464 lei, constituie datoria la plata chiriei utilajului și suma în mărime de 5 000 lei, constituie sine costul utilajului; încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiilor de achitare a datoriei în valoare de 26 880 lei, stabilită la 7 mai 2021 până la 12 februarie 2024, ce constituie datoria la plata chiriei utilajului; încasarea dobânzii de întârziere calculată în temeiul art. 942 din Codul civil, ca urmare a neonorării obligațiunilor de achitare a datoriei în valoare de 15 464 lei, ce constituie suma în mărime de 4 284,84 lei pentru perioada 07.05.2021–01.02.2024; încasarea penalității calculate în mărime de 0,5% din suma contractului, pentru fiecare zi de întârziere, conform pct. 2.7 din contract, calculată ca urmare a neonorării obligațiunilor de achitare a datoriei în valoare de 15 464 lei, ce constituie suma în mărime de 13 917,60 lei, pentru perioada de 180 zile; încasarea taxei de stat în sumă de 2 666,58 lei, suma de 6,95 lei pentru serviciile poștale și suma de 10 000 lei onorariul avocatului.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2024 s-a respins, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Indola” SC, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan către Sîrbu Mihai cu privire la încasarea datoriei la plata chiriei utilajului în sumă de 10464 lei, sine costul utilajului în sumă de 5000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 20 decembrie 2024, avocatul Balmuș Ștefan acționînd în interesele SRL „Indola” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, admiterea integrală a acțiunii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, avocatul Balmuș Ștefan, acționând în interesele SRL „Indola” a indicat că nu este de acord cu hotărârea contestată.

Relevă că în viziunea apărării, instanța de fond a ignorat prevederile legislației în vigoare și nu a adus nici un contra-argument la normele expuse de apărare.

Menționează că în pofida faptului că, pârâtul Sîrbu Mihai a ignorat cerințele de citare a instanței, inclusiv prin apel telefonic, instanța fără a avea o claritate obiectivă asupra relațiilor contractuale și obligațiunile asumate de pârâtul Sîrbu Mihai, a luat o poziție cu interes de cauză, în apărarea pârâtului, iar la baza hotărârii fiind făcute referințe aberative la anumite achitări în avans, acte de control și facturi fiscale.

Punctează că nu poți factura și încheia acte cu o persoană care a abuzat inițial la data contractării de încrederea reclamantei, ca apoi să se eschiveze fizic și telefonic de la întâlnirile cu reprezentanții reclamantei. Deci după logica expusă de instanța de judecată, rezultă că, pârâtul în continuare poate beneficia și folosi bunurile reclamantei, fără a achita obligațiunile contractuale și fără a restitui bunurile.

La 23 iunie 2025, reprezentantul intimatului Sîrbu Mihail, avocatul Stăvilă Mihai a depus referință pe marginea cererii de apel, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 20 decembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă în aceiași zi, prin intermediul poștei terestre (f. d. 76-78), Colegiul judiciar constată că acesta a fost declarat în termen.

Poziția părților în ședința de judecată în instanța de apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul SRL „Indola”, administratorul Jitari Natalia a susținut apelul în sensul declarat. A solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Intimatul Sîrbu Mihai și reprezentantul acestuia, avocatul Stăvilă Mihai nu s-au prezentat în ședința de judecată a instanței de apel, însă prin referința depusă au solicitat examinarea cauzei în lipsa acestora.

Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa intimatului și a reprezentantului acestuia. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de

procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile reprezentantului apelantului, analizând argumentele apelului prin prisma actelor şi circumstanţelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că apelul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. b) şi lit. d) Cod de procedură civilă. La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 388 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

În temeiul dispozițiilor art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Articolul 118 alin. (3) și (5) din Codul de procedură civilă, stabilește că circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de

drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate. Instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Colegiul civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul judiciar subliniază că, obiectul acțiunii înaintate de către SRL „Indola” îl constituie încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiunilor de achitare a datoriei în sumă de 15 464 lei, stabilită la 12 mai 2020 până la 7 mai 2021, unde suma în mărime de 10 464 lei, constituie datoria la plata chiriei utilajului și suma în mărime de 5 000 lei, constituie sine costul utilajului; încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiilor de achitare a datoriei în valoare de 26 880 lei, stabilită la 7 mai 2021 până la 12 februarie 2024, ce constituie datoria la plata chiriei utilajului; încasarea dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În continuare, examinând cauza în fond, prima instanță prin hotărârea din 20 decembrie 2024 a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că potrivit înscrisurilor anexate, act de primire-predare încheiat cu Sîrbu Mihai pentru schelele suplimentare nu există, din explicațiile reprezentantului reclamantului este o înțelegere verbală.

A indicat că reclamanta nu a prezentat împuternicirile de reprezentare a lui Sîrbu Mihail de către terțul Ursachi Petru, instanța de judecată constată că raportul juridic între SRL „Indola” cu Ursachi Petru este un raport juridic distinct de cel încheiat cu Sîrbu Mihai, de aceea capătul de cerere respectiv se respinge ca fiind neîntemeiat.

De asemenea reclamantul nu a probat perioada locațiunii pentru care locatarul a plătit în avans. Termenul contractului nu indică data concretă de locațiune, în pct.1 nu se indică nimic (f. d.12).

Aderent a punctat că la dosar lipsesc facturile fiscale lunare și obligatoriu Actul de verificare contabil, documente care reflectă că într-adevăr persoana fizică

pârâtă are datorie. Astfel, nici datoria, nici calcularea penalității, nici calcularea dobânzii de întârziere nu este probată.

Relevă că la actele cauzei lipsește factura fiscală de procurare a schelelor, cât și actul contabil despre sinecostul actual al schelelor în mărime de 5000 lei.

În finalitatea celor expuse, prima instanță a concluzionat asupra netemeiniciei cererii de chemare în judecată privind calcularea și încasarea pretinsei datorii, costului obiectului închiriat, dobânzii de întârziere și clauzei penale.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 decembrie 2024, avocatul Balmuș Ștefan acționând în interesele SRL „Indola" a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Completul judiciar, analizând materialele cauzei și obiectul acțiunii, consideră că soluția instanței de fond este neîntemeiată din următoarele considerente.

Din cuprinsul cererii de chemare în judecată rezidă, că SC „Indola" SRL, în calitate de locator, și Sîrbu Mihai, în calitate de locatar, la 12 mai 2020 au încheiat contractul de locațiune a utilajului nr.12/5 (f. d.12-13).

Potrivit pct. 1 din contract, obiectul contractului constituie transmiterea în locațiune conform Anexei nr.1 a utilajului specializat a locatorului. Iar termenul locațiunii nu este determinat (f. d.12).

Conform actului de predare-primire, întocmit și semnat în ziua semnării contractului din 12 mai 2020 (f. d.14) Sîrbu Mihail a primit schele roșie 30 m.p., la prețul de 0,80 lei 1 m.p. în zi, suma totală 24 lei, rame 6 bucăți fără preț, rodine din lemn 12 bucăți, fără preț, diagonale galbene 9 bucăți, 3 lungi + 6 scurte, fără preț, și o riglă galbenă pătrată (f. d.14).

În temeiul pct. 2.6 din contract, plata de locațiune se achită în avans 100% sau la data indicată în Anexa nr.1, conform pct. 2.6 din contract (f. d.12).

La 5 mai 2021, Sîrbu Mihai a fost somat că urmează să restituie schelele metalice luate în folosință temporară, cu plată, în volum de 40 m.p. și să plătească chiria până la 7 mai 2021, în sumă de 15 464 lei (f. d.15-16).

În somație se indică de asemenea că la solicitarea verbală, prin intermediul lui Ursachi Petru, pârâtul a mai luat în folosință schele metalice transcrise pe copia buletinului de identitate a lui Ursachi Petru (f. d.15)

Tot, prin somația din 7 mai 2021 reclamanta SC „Indola" SRL a solicitat lui Sîrbu Mihai să restituie utilajul în termen de trei zile (f. d.15)

În susținerea pretențiilor sale reclamantul a anexat și recipisa terțului Ursachi Petru, care confirmă că a primit de la SRL „Indola" schele de construcție, două rame, 12 bare lungi și 2 scânduri (f.d.18).

Colegiul judiciar reiterează că prin acțiunea depusă, reclamanta/apelantă SC „Indola” SRL a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiunilor de achitare a datoriei în sumă de 15 464 lei, stabilită la 12 mai 2020 până la 7 mai 2021, unde suma în mărime de 10 464 lei, constituie datoria la plata chiriei utilajului și suma în mărime de 5 000 lei, constituie sine costul utilajului; încasarea prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiilor de achitare a datoriei în valoare de 26 880 lei, stabilită la 7 mai 2021 până la 12 februarie 2024, ce constituie datoria la plata chiriei utilajului; încasarea dobânzii de întârziere, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluţionează problema intervenirii în proces a coreclamanţilor, copârâţilor şi intervenienţilor.

În virtutea prevederilor art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Conform art. 62 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluţionarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligaţiile mai multor reclamanţi şi/sau pîrîţi atunci cînd:

a) obiectul litigiului îl constituie drepturile şi obligaţiile comune ale mai multor reclamanţi sau pîrîţi;

b) drepturile şi obligaţiile reclamanţilor sau pîrîţilor decurg din aceleaşi temeiuri de fapt sau de drept.

Ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanţa judecătorească va înştiinţa, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, pe toţi coreclamanţii şi copârâţii despre posibilitatea de a interveni în proces. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea participantului la proces privind înştiinţarea coparticipantului poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Completul judiciar consideră că nestabilind componența participanţilor la proces şi implicarea în proces a altor persoane, prima instanță a examinat cauza fără a elucida toate circumstanțele și aspectele litigiului. Or, prima instanță a conchis pripit asupra netemeiniciei acțiunii formulate de către SC „Indola” SRL, relevând că reclamanta nu a prezentat împuternicirile de reprezentare a lui Sîrbu Mihail de către terțul Ursachi Petru, și că raportul juridic între SRL „Indola” cu Ursachi Petru este un raport juridic distinct de cel încheiat cu Sîrbu Mihai. Astfel, instanța de fond s-a expus asupra netemeiniciei pretențiilor fără a dispune atragerea în proces a lui Ursachi Petru.

Prin acest fapt, instanța de fond a încălcat drepturile persoanelor interesate, neatrase în proces, dreptul de acces la justiţie stipulat la art. 5 Cod de procedură civilă, fapt care constituie o prerogativă fundamentală a individului recunoscută

într-o societate democratică edificată pe principiile echităţii şi justiţiei de a avea examinată cauza sa de către un magistrat, care se poate referi la constatarea unei situaţii de fapt sau soluţionarea unui litigiu, acesta fiind și un drept indispensabil privind întreg ansamblu de garanţii procedurale în materie civilă, or, în lipsa unui acces la justiţie efectiv, toate celelalte garanţii de procedură fiind inutile şi lipsite de sens juridic, întrucât ele derivă de la liberul acces la o instanţă.

Conform art. 6 § 1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială.

La caz, Colegiul învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a accentuat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

Conform art. 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii.

Din considerentele expuse și pornind de la faptul, că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de apel, Completul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat și a casa integral hotărârea instanței de fond, cu trimitere cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanţa de fond urmează să ţină cont de cele indicate, să verifice şi alte circumstanţe ce prezintă importanţă pentru soluţionarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet şi obiectiv, conform exigenţelor art. 130 Cod de procedură civilă, probele administrate pe dosar şi în dependenţă de

situaţia stabilită, în raport cu normele de drept material, care reglementează relaţiile civile, să adopte o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. d), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se admite cererea de apel declarată de de avocatul Balmuș Ștefan acționînd în interesele SRL „Indola”.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 decembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Indola”, prin intermediul avocatului Balmuș Ștefan împotriva Sîrbu Mihai cu privire la încasarea datoriei, prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia